

DE REFORMATIE

WEEKBLAD TOT ONTWIKKELING VAN HET GEREFORMEERDE LEVEN

DIE UWE JEUGD VERNIEUWT ALS EENS ARENDS PSALM 103:3

Onder redactie van Prof. Dr K. Schilder.

Medewerkers: Ds F. A. den Boeft, Helpman; Ds E. T. v. d. Born, Amersfoort; Drs R. H. Bremmer, Zwolle; Ds J. van Bruggen, Assen; Drs D. J. Buwalda, Kampen; Prof. P. Deddens, Kampen; Ds L. Doekes, Hilversum; Ds D. van Dijk, Groningen; Ds J. Francke, Rotterdam; P. Groen, Rotterdam; Prof. B. Holwerda, Kampen; K. v. Huizen, Groningen; A. Janse, Breda; Dr P. Jasperse, Leiden; Ds B. Jongeling, Apeldoorn; Ds H. Knoop, Rotterdam; Ds J. Meester, Haarlemmermeer; Mr J. Meulink, Enschede; Drs H. M. Mulder, Kampen; Dr G. K. Schoep, Den Haag; A. Schilder, Den Haag; Ds H. J. Schilder, Utrecht; Ds J. Smelik, Groningen; Dr H. Smilde, Groningen; Ds J. P. v. d. Stoel, Grootegast; D. Stroot, Bussum; Prof. Dr C. van Til, Philadelphia, Pa, U.S.A.; Prof. C. Veenhof, Kampen; Ds G. Visé, Kampen; Ds C. Vonk, Schiedam; Ds F. de Vries, 's-Gravenhage; Ds D. K. Wielenga, Rotterdam; A. Zijlstra, Groningen.

Alle stukken bestemd voor de Redactie: Prof. Dr K. SCHILDER, Vloedijk 14, Kampen; voor medewerkers: rechtstreeks aan hen of aan de administratie.

Adm.-adres: Oosterbaan & Le Cointre N.V., Goes. Tel. 2424 — Postrek. Nummer 406040 ten name van „DE REFORMATIE“, GOES.

Abonn.: f 4.— per halfj., buitenl. f 10.— per jaar; losse nummers 20 cent, alles bij vooruitbetaling. Advertentiën: 20 cent per m.m.

INHOUD: Prof. Dr K. Schilder 1890 — 19 Dec. — 1950. — Kerk, leven: Theologische Hoogeschool. — Maria, de moeder van onzen Heere Jezus Christus, 2. — Supralapsaristische voetangels en klemmen? (inzake „Amerika“), 3. — Gregorius van Nyssa misduld. — Verwijzing naar 1 Tim. 4: 5. — Het lastige woordje valt mee in 't gebruik. — Reatorale rede. — Proceskosten studentencorps. — Op en om

't kerkplein: Doctor Irenicus. — Zending en Evang.: De kwestie van het Evangelistenambt, 8. — Pol. en Soc. leven: Geref. Soc. en Econ. Verband. — Lit. en Kunst: Een aangrijpend Kerstverhaal. — Aan een jongeren tijdgenoot: Paraparakolouthese. — Perschoouw. — Kerk-nieuwa.

ren vraagt? Er is helaas in deze dagen onder de zonen en dochteren der kerk de hunkering naar de ontmoeting met de menschen op het niveau van het „gesprek“. Dan praat men met elkaar — o zeker, soms heel scherp — maar: als partners, toch vrijblijvend, toch op voet van wederzijdsche „waardering“ voor elkaars „standpunt“. Maar Micha sprak zoo niet met Zedekia en Jeremia niet met Hananja. Ze riepen alleen maar Gods neen uit tegen wat niet 's Heeren wil was.

Zie, dit was er onder alle zonde en met alle gebrek in Schilder door Gods genade. Zoo stond en sprak hij in de wereld van nazisme en alle mogelijke andere revolutie. Zoo stond en sprak hij midden in allerlei vervakkend en ontaardend Christendom. Zoo stond en sprak hij in de kerk toen allerlei onkerkelijke en onkerkelijke machten haar wilden bewegen af te gaan van het simpele, rechte spoor van Gods geboden.

In dien strijd heeft Schilder geen positie, geen vroomheid, geen vriend, geen organisatie en het allerminst zichzelf gespaard. Ik weet, dat dit alles hem nameloos veel smart heeft bezorgd. Maar God beval — en welk waar kind van Hem zal dan niet hooren en volgen en lijden, desnoods tot in den dood?

En behalve op deze zakelijke gebondenheid aan het levende woord van God, wil ik er op wijzen, dat Schilder voorts niets meer — ook niets minder! — is geweest dan een kind en dienaar der Kerk.

Tijdens en te midden van de steeds voortschrijdende ineenstorting van het ware geloof ten opzichte van Christus' eene, heilige, algemeene kerk, een ineenstorting die in de laatste decennien als de ontzaglijke zonde tegen en het verschrikkelijke oordeel van God ook in ons land al verder voortgaat, heeft Schilder de genade ontvangen van de kerk uit de Schriften weer te mogen zien en er in en er voor te leven.

O neen, wie denkt dat Schilder een nieuw kerkbegrip heeft gemaakt en daarvoor vocht, heeft van zijn werk in dezen niets verstaan. Ik geloof zelfs niet, dat K. S. een „kerkbegrip“ heeft! Neen, Schilder heeft feitelijk en zakelijk nooit iets anders gedaan dan in iedere situatie ledereen met alle kracht oproepen om weer te gelooven, dat de kerk waarachtig de kerk van Christus is, en dat deze kerk Zijn zaak is, en dat ze één is en katholiek en heilig. En dat wij nu niets anders hoeven en mogen en kunnen doen dan wég werpen al wat van menschen komt, dan uitbranden wat scheiding maakt, dan verfoeien alle menschenwoord en menschengezag, dan samen te zoeken in waarheid en puurheid ons kleine plaatsje aan Christus' heel de wereld omspannenden avondmaalsdich.

Argeloos, bijna naïef, — ik weet dat zeer goed en grondig — is Schilder als predikant in Christus' kerk opgetreden. Groot was zijn eerbied voor wat in synodes en classes en door de officiele „leidsleden“ werd gezegd en gedaan. Langzaam gingen zijn oogen open voor afdwaling, verwording, tactiek, machtsvorming, kansberekening. Tegen wil en dank geraakte hij in den strijd.

En thans zeggen we, wetende dat óók zijn werk met veel zonde bekleet is, en dat wat in hem goed is alleen vrucht is van Gods genade, dat Schilder trouw is geweest en ook en vooral in de kerk „neen“ zei, toen God dat van hem vroeg en „ja“ sprak daar en zoo als God dat van hem eischte.

Dit wetende en daarvoor dankende zullen wij a.s. Dinsdag met ons hart bij Prof. Schilder zijn. En we zullen den HEERE vragen of Hij dezen „onnuttigen slaaf“ nog tot veel goeds wil gebruiken voor zijn lijdende, strijdende, maar ondanks dat en ook daarom zoo zalige kerk!

C. V.
(Dit buiten medekennis van de redactie geplaatste artikel moest wegens gebrek aan plaatsruimte verkort worden).

Prof. Dr K. Schilder

1890 - 19 Dec. - 1950

Aanstaanden Dinsdag zal, zoo de HEERE wil, onze Redacteur, Prof. Schilder, zijn zestigsten verjaardag vieren. Velen zullen op dien dag met hun gedachten en vooral met hun hart bij hem zijn. En zij zullen God danken voor alles wat Hij in „K. S.“ aan zijn volk heeft gegeven.

Ik geloof dat dat moet! Want wij mogen Gods geschenken niet achteloos voorbijloopen. We moeten ze geloovig ontvangen. Zeker, zeker, dat beteekent nooit, dat we kritiekloos worden. Het houdt dus ook in, dat we in de menschen, die God aan ons geeft, onderscheiden tusschen wat uit Gods genade ontsprong en wat werking is van het zondige vleesch. Maar we zullen nimmer vanwege het „aarden vat“ de „schat“ van Gods genade, die Hij daarin naar ons toedroeg en permanent aan ons geeft, verachten of ook maar miskennen.

En daarom zullen we Dinsdag den HEERE danken uit den grond van ons hart voor wat Hij in K. S. gaf en geeft, deed en doet. En aan het verzoek om dien dank namens den grooten Reformatie-kring in Schilder's „lijfblad“ te vertolken voldoe ik graag.

Men moet het hebben beleefd om te weten, hoe het perswerk van K. S. in de jaren tijdens en na den eersten wereldoorlog in de kerkelijke wereld opflitste. Het was in den gereformeerden volkshoek toen zoo deffig en plechtig! De gezalfde zinnen, gevuld met een hoog percentage clichés, werden in kerkbodes en veel stichtelijke leetuur netjes achter elkaar gezet. Het kabbelde en deinde — een enkele uitzondering daargelaten — zoo rustig en zoo zoetjes, zoo verveeld en vervelend, in kranten en boeken. En toen kwam opeens K. S.! Hij leek soms een kwajongen, die in een deffig gezelschap van oude heeren, tijdens een diep ernstige conversatie, met een oolijken snuit propfen begint te schieten. Maar — wát hij zei was echt, levend, raak en dat bleek elken keer: ook zoo diep ernstig, zoo zàkèlijk ernstig en vooral zoo wáár.

Maar Schilder vulde niet alleen zijn veel-gelezen en overal-geciteerde kerkbodes. Al gauw kwamen stukken van zwaarder allooi uit zijn geest en van de pers. Het begon met enkele brochures. Spoedig volgden — hoe kon het anders? — preeken! Ze vielen onmiddellijk op. Want dit was schriftopening van uitzonderlijke diepte en kracht. Hier was een hooren en vertolken van het Woord des Heeren, zóó, dat daarin Gods gansche openbaring meeklonk en aangreep.

Maar naast het preeken blijft K. S. schrijven. Hij doet het des dags en des nachts; thuis en op reis; in den trein en in de wachtkamer; staande, zittende, liggende; tijdens vergaderingen en onder het beluisteren van een speech. Week in week uit vragen, behalve de kerkbode, ook De Reformatie en De Bazuin hun copie. Maar bovendien volgen ook de grootere publicaties elkaar regelmatig op.

Het was een van de schoonste dagen van zijn leven toen hij op 3 Maart 1933, den verjaardag van zijn

vrouw, summa cum laude tot doctor in de filosofie promoveerde. Het was ook voor de universiteit een bijzondere dag. Want sedert jaren had de faculteit dit hoogste praedicaat niet kunnen verleenen.

Deze promotie is de aanvang geworden van een nieuwe periode in Schilders leven. Schrijver bleef hij, maar de preekstoel — „hans de „eigen“ — werd verwisseld met den kathedraal. Nog geen half jaar na het verwerven van den doctorsbul werd hem het professoraat aan de door hem zoo vurig geliefde Kamper Hoogeschool toevertrouwd. Van toen af heeft hij zich met alle gaven en krachten geworpen op de bestudeering van het onderwijs in de dogmatiek. En wij weten hoe hij thuis is in het oerwoord van de oude en nieuwe godgeleerdheid. Was voorheen Schilders aandacht het sterkst geconcentreerd op moderne denkers en stroomingen — al meer trok hij ook het verleden in zijn belangstellingskring. Achter de Reformatoren drong hij door tot de groote Middeleeuwers en de Kerkvaders. Met verbluffende scherpzinnigheid analyseert hij probleemstellingen, denkeconstructies en verbanden. Geen onderscheiding, hoe subtiel ook, ontsnapt aan zijn scherp blik. Als er één „ad fontes“ tot de bronnen gaat, dan hij. En alle kennis, alle inzicht, alle denkkraft wordt door hem aangewend met het oog op het ééne doel: het al helderder kunnen verstaan en prediken van Gods majestueuze openbaring en het ontmaskeren en afwijzen van den veelvormigen leugen, die alle eeuwen door de valstrik der kerk is geweest en dat blijven zal tot den jongsten dag.

Wanneer wij al het bovenstaande overwegen, komen we toch nog niet ten volle toe aan 't eigenlijke, 't dominerende in het leven en den arbeid van Prof. Schilder. We moeten ook bij de waardeering van wat Prof. Schilder was en is ons afvragen wat hij in eerster en laatste instantie zocht en zoekt, deed en doet.

Ik wil met het oog op deze vraag thans twee dingen zeggen. Vooreerst dit: Er is een tijd geweest in Schilders leven, dat hij na strijd en crisis overwonnen werd door het woord van God. Sindsdien heeft hij gebogen, ook en vooral tégen het eigen vleesch in, onder den wil van den sprekenden God. Hij heeft het gezien, dat God sprak en spreekt in de historie, met een door menschen tot menschen komend, en die menschen tegelijk direct aansprekend woord. Toen is het voor hem onwrikbaar vast komen te staan, dat leven en levensvruchtbaarheid, dat vrede en zaligheid is: het zich door dat woord laten kruisigen, besnijden, kneden en leiden — ja zeker, ook in het denken, in de wereld van de kennis, maar eerst en vooral in heel het leven, in het hart en in alles wat daaruit opkomt en zich uitwerkt in alle richtingen, verbanden en verhoudingen.

Hij heeft opgeroepen tot en gevraagd om een leven in het klimaat van het absolute, in het klimaat van het: uw ja zij ja en uw neen neen en wat boven dien is dat is uit den boeze.

Is dit niet het profetische dat God van zijn kinde-

in kan pas vast-
ats van bestem-
tele oudere zen-
it ook deze nog

dactie).
Ter vergadering
aet rapport van
van leenpredi-
n schrijven van
de materie. De
steun te willen
van een eigen
missie is van
e jaarlijks een
k is, mode ter
nog verblijven-
laan en bespre-
haar commissie
svraagdten steun
missie is gewij-
Batavia wordt

S
Speellieden
W. L. MILO?

baar voor hen,
n in den eere-
kerken. Prijs
onné's op de
).

boekhandelaar

Cointre N.V.,
36000.

WOORD

VAN TVEER,

jaar, f 4.25 in
omslag. Bestel
chandel of bij

atre N.V. - Goes

l!

uitgave?
e inspan-
nawandel,
eef naar
de kerk-
huishelijke
t schone,
m gering

werkt. In
stijlvolle
medewer-
ma: Piet
D. N. J.

ellieden",
ijver van
selectie

telt deze
melodieën
verdeeld

k